

Til beslutningsforslag nr. B 140. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 12. maj 2004

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af valgfri voksentandpleje for ældre og for udsatte grupper i voksenbefolkningen

[af Lone Møller (S) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 9. marts 2004 og var til 1. behandling den 14. april 2004. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Dansk Tandlægeforening.

Indenrigs- og sundhedsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 14 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at der som hovedregel skal sørges godt for de ældre. Dansk Folkeparti har derfor tilgodeset de ældre ved at indføre ældrechecken og

udvide helbrestillægget til at også at omfatte proteser.

Dansk Folkeparti vil fortsat have som mål, at alle borgere i dette land skal have mulighed for gode tandhygiejniske tilbud, men dette beslutningsforslag omfatter kun en meget lille del af kommunerne og vil i løbet af en 10-årig periode blive for smalt og skabe ulighed i befolkningen.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget skal pege på, at en ny undersøgelse fra Ældre Sagen viser, at ældre i gennemsnit bruger 4.000 kr. om året på tandlægeregninger. Det er dobbelt så meget som gennemsnittet af den voksne del af befolkningen, der betaler godt 2.000 kr.

Undersøgelsen viser, at de ældre generelt har gode tænder og er glade for deres tandlæge. Men den viser også, at de økonomisk svage har flest udgifter til tandlæge, fordi de ikke regelmæssigt får tandpleje ligesom dem med de højere indkomster. Regningen for de ældre løber op, fordi de har mere krævende tænder end de unge. De har levet i en tid, hvor man fik masser af huller og paradentose, hvor tænderne løsner sig, og det er derfor meget komplekst, hvad de skal have lavet hos tandlægen.

Mange ældre mennesker har aldrig haft glæde af en ordentlig tandpleje. Da de var børn og skul-

le lære gode tandvaner, var der ikke nogen hjælp at hente, og nogle af dem har en meget lille viden om, hvordan de skal passe på deres tænder. De har aldrig modtaget tandpleje i det fornødne omfang, og de har aldrig gået til regelmæssig kontrol hos tandlægen. Derfor er det også en gruppe med meget ringe tandsundhed, men det betyder ikke, at der ikke kan gøres noget for at hjælpe dem.

Forsøg fra Herlev og Ballerup Kommuner viser, at der er god grund til at give kommunerne mulighed for at etablere et supplerende tandplejetilbud til borgere med særlige behov. Forsøgene har vist, at det er muligt at gøre ældre mere opmærksomme på tandsundhed, og at det kan få borgere, der ellers ikke har gået regelmæssigt til tandlæge, til at komme der jævnligt.

Resultaterne har ikke ladet vente på sig: Færre ældre har mistet deres tænder, og de ældre mennesker, der havde proteser, har fået en klar forbedring. Det har også betydet en bedre livskvalitet for dem, der ikke har mistet deres tænder, og en besparelse, fordi det har været muligt at nedbringe antallet af store og kostbare behandlinger. Det er blandt andet den opsøgende funktion, der har været en del af grunden til forsøgets succes – en succes, som Socialdemokratiet mener at kom-

muner overalt i landet bør have mulighed for at gøre efter.

Det burde glæde regeringen, at der med dette beslutningsforslag indføres frit valg mellem den kommunale og den private tandlæge, således at borgere, der har behov for et opsøgende, supplerende tandplejetilbud, selv kan vælge, om de ønsker hjælp fra de private eller de kommunale tandlæger. Socialdemokratiet ønsker at mindske den ulighed, der er i tandsundhed – både den ulighed, der hersker mellem aldersgrupperne, og den ulighed, der kommer af forskellig økonomisk formåen. Socialdemokratiet mener, at dette beslutningsforslag er et vigtigt skridt på vejen.

Et tredje mindretal i udvalget (RV og KD) vil ved 2. behandling stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Hans Andersen (V) Ester Larsen (V) Preben Rudiengaard (V) Jørgen Winther (V) nfm.

Birthe Skaarup (DF) fmd. Anita Knakkegaard (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Tove Videbæk (KD) Jette Bergenholz Baustrup (S)

Lars Kramer Mikkelsen (S) Lone Møller (S) René Skau Björnsson (S) Karen J. Klint (S)

Lene Garsdal (SF) Line Barfod (EL) Naser Khader (RV)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende B 140

Bilagsnr.	Titel
1	Spm. 1 om oversigt over, hvilke tilbud der findes på tandlægeområdet til voksne mennesker, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 2 om, hvor stor en brugergruppe der er hos henholdsvis amtstandplejen og omsorgstandplejen, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 3 om, hvor mange penge henholdsvis amtstandplejen og omsorgstandplejen koster, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 4 om redegørelse for udviklingen i tilskuddet til tandpleje, til indenrigs- og sundhedsministeren
2	Spm. 5 om, hvordan kommunerne har sikret, at samtlige ældre er oplyst om muligheden for omsorgstandpleje, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 6 om, hvor mange personer der er omfattet af loven i dag, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 7 om, hvordan midler til omsorgspleje tildeles, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 8 om, hvor mange penge der i dag bevilges via loven pr. år til tandbehandlinger til mindrebemidlede pensionister, til indenrigs- og sundhedsministeren
3	Henvendelse af 16/4-04 fra Dansk Tandlægeforening
4	Spm. 9 om kommentar til henvendelse af 16/4-04 fra Dansk Tandlægeforening, til indenrigs- og sundhedsministeren
5	Spm. 10 om, hvor mange ældre der ville komme ind under lovgivningen, hvis forslaget kom til at gælde alle ældre i kommunerne, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 11 om, hvor meget ordningen vil koste det offentlige, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 12 om, hvor mange der reelt modtager et tilbud om omsorgstandpleje, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 13 om, hvorvidt kommunerne er for tilbageholdende med at henvise ældre, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 14 om, hvorvidt hjemmeplejens personale er effektivt orienteret om lovgivningen fra 1994, til indenrigs- og sundhedsministeren
6	1. udkast til betænkning
7	Svar på spm. 1 om oversigt over, hvilke tilbud der findes på tandlægeområdet til voksne mennesker, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 2 om, hvor stor en brugergruppe der er hos henholdsvis amtstandplejen og omsorgstandplejen, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 3 om, hvor mange penge henholdsvis amtstandplejen og omsorgstandplejen koster, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 4 om redegørelse for udviklingen i tilskuddet til tandpleje, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 5 om, hvordan kommunerne har sikret, at samtlige ældre er oplyst om muligheden for omsorgstandpleje, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 6 om, hvor mange personer der er omfattet af loven i dag, fra indenrigs- og sundhedsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 7 om, hvordan midler til omsorgspleje tildeles, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 8 om, hvor mange penge der i dag bevilges via loven pr. år til tandbehandling til mindrebemidlede pensionister, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 9 om kommentar til henvendelse af 16/4-04 fra Dansk Tandlægeforening, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 10 om, hvor mange ældre der ville komme ind under lovgivningen, hvis forslaget kom til at gælde alle ældre i kommunerne, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 11 om, hvor meget ordningen vil koste det offentlige, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 12 om, hvor mange der reelt modtager et tilbud om omsorgstandpleje, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 13 om, hvorvidt kommunerne er for tilbageholdende med at henvise ældre, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 14 om, hvorvidt hjemmeplejens personale er effektivt orienteret om lovgivningen fra 1994, fra indenrigs- og sundhedsministeren
8	2. udkast til betænkning